

JAARVERSLAG 2023

INHOUD

Voorwoord	3
Leden.....	5
<i>Bijzondere leden</i>	<i>5</i>
<i>Bestuur en werkgroepen.....</i>	<i>5</i>
<i>Samenstelling van het bestuur op 31 december 2023</i>	<i>5</i>
Publicaties	7
Medewerkers en partners	8
<i>Medewerkers.....</i>	<i>8</i>
<i>Partners</i>	<i>8</i>
Overzicht activiteiten in 2023	10
Toelichting activiteiten in 2023	11
<i>Communicatie.....</i>	<i>11</i>
25 jaar Leidsche Rijn	12
<i>Expositie 25 jaar Leidsche Rijn het pionieren voorbij.....</i>	<i>12</i>
<i>Fiets en wandeltochten</i>	<i>12</i>
<i>Lezingen.....</i>	<i>13</i>
<i>Cultuurshow.....</i>	<i>13</i>
Reguliere activiteiten 2023.....	14
Financiële zaken	19
<i>Verantwoording 2023</i>	<i>19</i>
<i>Toelichting Resultatenrekening.....</i>	<i>20</i>
<i>Toelichting balans.....</i>	<i>22</i>

VOORWOORD

De Historische Vereniging Vleuten, De Meern, Haarzuilens en Leidsche Rijn zet zich in voor de bewustwording van de geschiedenis en behoud van historisch erfgoed binnen het grondgebied van de nu Utrechtse wijken Vleuten-de Meern en Leidsche Rijn. Als vrijwilligersvereniging richten we ons op alle inwoners van het werkgebied door het ontplooiën van activiteiten en het uitbrengen van publicaties om een gezamenlijke betrokkenheid bij de rijke lokale geschiedenis te stimuleren. De geschiedenis van ons grondgebied leent zich erg goed voor verbinding in gedeeld historisch erfgoed.

Onze vereniging heeft van oudsher een sterke achterban in de oude kernen (Vleuten, De Meern en Haarzuilens). In toenemende mate wonen leden echter ook in de nieuwe buurten van de VINEX-locatie Leidsche Rijn. Onze doel om in deze nieuwe samenleving ten westen van het Amsterdam-Rijnkanaal beide groepen te verbinden met de rijke historie van dit gebied en daardoor ook met elkaar, lukt zo steeds beter. Kernvraag bij het Meerjarenbeleidsplan is om gezamenlijk te bepalen waar de Vereniging voor staat, hoe we ons willen positioneren, hoe we dat duurzaam (langdurig en structureel) borgen en wat we in de nabije toekomst al dan niet tot onze activiteiten willen rekenen. Een aantal heldere speerpunten geeft intern en extern duidelijkheid in wat we doen, het geeft daarbij structuur en houvast, het geeft inzicht in te verwachte financiële ontwikkelingen en het zorgt voor een constructieve dialoog. De afgelopen jaren en ook de komende jaren hebben we per jaar een hoofdthema vastgesteld, gebaseerd op actuele historische thema's. Deze dienen als paraplu ten behoeve van gecoördineerde plannen in een jaar.

In de plannen speelt ons museum annex kenniscentrum de Broederschapshuisjes een centrale rol. Het afgelopen jaar hebben we ondervonden hoe belangrijk een aantrekkelijke tentoonstelling kan zijn voor het genereren van bezoek, belangstelling en ledenwerving- en binding. De tentoonstellingen 100 jaar glastuinbouw en 25 jaar Leidsche Rijn waren beiden zeer succesvol.

De opening van beide tentoonstellingen genereerde daarnaast veel publiciteit. De tentoonstellingen werden buiten formele openingstijden, op verzoek, ook bezocht door organisaties, instellingen en andere groepen. Na de COVID-jaren is het door ons gehuurde rijksmonument een echte ontmoetingsplek geworden voor het hele stadsdeel Leidsche Rijn/Vleuten – De Meern. Ook mensen buiten ons gebied weten ons in toenemende mate te vinden.

Onze ambitie van vorige jaren was om voldoende vrijwilligers te hebben die goed toegerust zijn om ons museum annex kenniscentrum te bemensen. Met een nieuwe vrijwilligerscoördinator die het vastgestelde vrijwilligersbeleid vernieuwt en invult, wordt hier steeds beter aan bijgedragen. Daarnaast hebben we financiering gekregen voor een betaalde communicatiemedewerker die zorg gaat dragen voor een geïntegreerd en aantrekkelijk communicatie- en marketingbeleid- en uitvoering. De werving voor deze medewerker is inmiddels gestart.

Om voor een breder en nieuw publiek ons historische erfgoed toegankelijker te maken werken al een aantal jaar een groot aantal vrijwilligers aan het digitaliseren van onze collectie. Daar gaan we mee door. Inmiddels staan er maar liefst 5000 foto's en andere documenten op onze website onder het kopje "collectiebank". Samen met de betaald medewerker zal er gekeken worden naar een publieksvriendelijke zoekfunctie, zodat iedereen kan snuffelen in onze rijke collectie.

Ook afgelopen jaar zijn er weer vele succesvolle lezingen gehouden waar veel publiek op af kwam. De online streams worden zeer veel bekeken en zijn een echte extra service voor vele mensen. Ook daarbij gaan we uiteraard door. Daarnaast waren alle fiets- en wandelexcursies uitverkocht, dus ook daar gaan we het komende jaar mee door. Het meest succesvolle eenmalige evenement was het

bezoek aan de Hamtoren. Lezingen worden ook zeer veelvuldig achteraf teruggekeken! Groot publiek!! En natuurlijk de lezing 25 jaar Archeologie: 235 bezoekers!

Al deze activiteiten zouden niet mogelijk zijn geweest zonder een zeer goede samenwerking met onder andere de eigenaar van de Hamtoren, Stichting Verborgten Stad, Stichting Tuinbouw Utrecht, Hogeschool Utrecht, Vrienden van het Máximapark en zeer zeker ook Evalien van 't Veen. Evenmin zouden de activiteiten mogelijk zijn geweest door de sponsoring van onder andere Kern met Pit, Stichting Digitaal Erfgoed en de gemeente Utrecht. Ons tijdschrift zou niet mogelijk zijn geweest zonder de vele adverteerders uit ons gebied. En uiteraard kon alles wat wij doen slechts gedaan worden door de inzet van alle vrijwilligers in onze vereniging.

Dimitri Gilissen

Voorzitter

LEDEN

Aan het begin van het jaar 2023 telde de vereniging 883 leden.

In 2023 zijn 75 nieuwe leden ingeschreven en 88 leden uitgeschreven uit de ledenadministratie. Het totale aantal leden op 31 december 2023 bedroeg 896 (2022: 883) leden, waaronder 5 ereleden en 4 leden van verdienste. Daarnaast zijn er 18 (2022: 18) niet betalende leden, met name zusterverenigingen.

Het record aantal nieuwe leden werd helaas teniet gedaan door een nog groter aantal uitschrijvingen, met name in het vierde kwartaal. De oorzaken hiervan zijn nog niet duidelijk aanwijsbaar.

BIJZONDERE LEDEN

Per 31 december 2023 kent onze Vereniging de volgende ereleden: prof.dr. Ina Isings (†), Ad van Zoeren, Jan Schutte (†), Margreet Staal-Spekman, Jan Bosman, Rein Pouw (†), Kees Rasch en Gerda Oskam. Per 31 december 2023 zijn Lid van Verdienste: Tiny de Groot, Jan de Jonge, Anne de Moraaz Imans, Jan Bos, Jan van Zuijlen(†), Theo Wolters en Veronique Voorn-Verkleij.

BESTUUR EN WERKGROEPEN

Het bestuur bestond per 1 januari 2023 uit Gerda Oskam, voorzitter; Arjo Roersch van de Hoogte, secretaris; Edwin van den Berg, penningmeester; Wim de Vrankrijker, bestuurslid voor publieksevenementen; Dimitri Gilissen, bestuurslid voor communicatie en marketing. Er waren twee vacatures: voor educatie en voor collectiebeheer & museale activiteiten. In de loop van het jaar waren er mutaties: secretaris Arjo Roersch van de Hoogte trad op de ALV van april af en ontstond er een vacature voor het secretariaat. Voorzitter Gerda Oskam nam op de ALV van oktober na tien jaar afscheid als voorzitter. Zij werd opgevolgd door Dimitri Gilissen. Op deze ALV werd Theo Balvers benoemd als bestuurslid en door het bestuur benoemd tot secretaris, een post die hij vanaf april al waarnam. Het bestuur kwam maandelijks bijeen en belegde in juni een zogenaamde heimiddag, ter evaluatie en met bespreking van thema's en actuele zaken.

SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR OP 31 DECEMBER 2023

Naam	Functie	Termijn	Nevenfuncties
Dimitri Gilissen	Voorzitter	2026	<ul style="list-style-type: none">• Programmamanager bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid• Lid Provinciale Staten van Utrecht• Trainer jeugdelftal VV De Meern• Voorzitter Medezeggenschapsraad Het Veldhuis• Voorzitter Panel Deurbeleid Utrecht
Theo Balvers	Secretaris	2026	<ul style="list-style-type: none">• Voorzitter BC Sans Atout• Secretaris VvE Le Transept• Archivaris/Historicus LTV Vianen
Edwin van den Berg	Penningmeester	2025	<ul style="list-style-type: none">• Senior Risk manager Athora

			<ul style="list-style-type: none"> Netherlands (Zwitserleven/Reaal)
Wim de Vrankrijker	Bestuurslid Publieksevenementen	2024	<ul style="list-style-type: none"> Match Sports Media Solutions
Rens Wiegeraad	Bestuurslid Museum en Kenniscentrum	2025	<ul style="list-style-type: none"> Jurist bij Wiegeraad & DeCloe
Vacature	Communicatie en marketing		
Vacature	Educatie		

PUBLICATIES

De vereniging heeft een **Tijdschrift** dat 4x per jaar verschijnt. De leden betalen € 24,- per jaar aan abonnementskosten, hetgeen tevens bij het lidmaatschap hoort. De redactie wordt gevormd door Veronique Voorn-Verkleij, eindredacteur, Rens Wiegeraad en Arthur van der Leij. Elke maand verschijnt er een digitale **Nieuwsbrief**, geredigeerd en verzorgd door Dimitri Gilissen. En dan zijn er occasioneel nog publicaties, b.v. in de vorm van brochures, flyers en gelegenheidsboekwerkjes. De distributie van het Tijdschrift wordt verzorgd door vele vrijwillige bezorgers. De Historische Vereniging heeft ook sites op de sociale media (Facebook, Twitter/X, Instagram).

MEDEWERKERS EN PARTNERS

MEDEWERKERS

Om ook in de toekomst over voldoende en betrokken vrijwilligers te beschikken hebben we een Vrijwilligersbeleid vastgesteld met als basis dat wederzijdse verwachtingen tussen Vereniging en Vrijwilligers regelmatig goed worden afgestemd. We geven structureel aandacht aan vrijwilligers door middel van (besloten) Historische Cafés en de jaarlijkse vrijwilligersavond. Waardering uitspreken is integraal onderdeel van het vrijwilligersbeleid. In het Vrijwilligersbeleid is het aanstellen van een Vrijwilligerscoördinator voorzien, die coördineert bij werven en plaatsen van vrijwilligers.

Mede in het kader van duidelijkheid en inzichtelijkheid voor vrijwilligers hebben we de verenigingsstructuur geëvalueerd. Dat heeft geleid tot verduidelijking van verantwoordelijkheden van individuele bestuursleden, geactualiseerde functiebeschrijvingen, het herdefiniëren van Commissies, en inzicht in de medewerkers en functies, alles te benaderen via de website. Ten behoeve van de werving van vrijwilligers zijn uniforme functiebeschrijvingen opgesteld en denken we goed na wat voor persoon we voor ogen hebben en hoe we die moeten aanspreken.

De randvoorwaarden voor het werven en behouden van vrijwilligers zijn aanwezig, maar de praktijk is weerbarstig. Gelukkig is het in 2023 gelukt om een vrijwilligerscoördinator te vinden. Zij is van start gegaan om met alle vrijwilligers te spreken en te onderzoeken wat hen bindt aan de historische vereniging en wat er nodig is om voor de invulling van eenieders specifieke functie. Aan de hand hiervan zal het vrijwilligersbeleid vernieuwd worden.

Ons Museum annex documentatiecentrum wordt in toenemende mate gebruikt en bezocht. Een nieuwe beheerder voor de Broederschapshuisjes zou daarom zeer wenselijk zijn. Een betaalde medewerker zou hier deels invulling aan kunnen geven, met name op ICT-gebied. Helaas zal onze webmaster door omstandigheden gaan stoppen met zijn voortreffelijke werk. Een nieuwe webmaster heeft zich gelukkig wel aangemeld en we hopen dat de overdracht eind van 2023 vorm gaat krijgen.

PARTNERS

Onze verbinding met de vele actieve organisaties in ons gebied, is goed en intensief. Met Museum Hoge Woerd, met diverse culturele instellingen zoals Casco/Working for the Commons, De Vrijstaat en de Metaalkathedraal, met de Broederschap van Onze Lieve Vrouwe, met diverse Ouderenbonden, met de Stichting Tuinbouw Utrecht, met stichting Kern met Pit, met Dock, Resto van Harte, enz. Met sponsors en adverteerders in ons blad houden we goed contact. Dat geldt ook voor de afdeling Erfgoed van de gemeente Utrecht en de wijkbureaus van Vleuten-De Meern en Leidsche Rijn.

Sponsor Kern met Pit bezoekt ons museum De Broederschapshuisjes

Ook met onze zusterverenigingen in Woerden, IJsselstein, Montfoort en de stad Utrecht is er nauw contact. In toenemende mate lukt het om goed onze programmering met Oud Utrecht af te stemmen. Dat geldt ook voor het wederzijds benutten van sprekers voor lezingen en met artikelen in onze tijdschriften.

Tegelijkertijd blijft de verbinding met andere organisaties in de stad Utrecht moeizaam. Ook 21 jaar na de herindeling met de gemeente Utrecht, is het niet automatisch dat we als vereniging worden op de hoogte worden gebracht van evenementen waar we met onze kennis, netwerk en ervaring een bijdrage aan kunnen leveren. In het kader van 900 jaar Utrecht hebben we helaas te weinig mee kunnen denken met de organisatie waardoor die viering in ons gebied nauwelijks doordrong tot het publiek. Dit ondanks het feit dat onze voorzitter Gerda Oskam al in 2019 startte met gesprekken hierover met onder meer Museum Zuilen, met wijkregisseurs van Leidsche Rijn en met Leidsche Rijn Marketing. Het criterium dat we te weinig “nieuwe Utrechtse” zouden bereiken met onze plannen vonden wij te eenzijdig ingevuld door de organisatie. Juist in Leidsche Rijn en Vleuten-De Meern wonen tienduizenden nieuwe Utrechtse die we met onze activiteiten hadden willen verbinden met “oude Utrechtse”.

Gelukkig wisten wij van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) en van het wijkbureau Vleuten- De Meern voldoende financiering te krijgen voor onze activiteiten in het themajaar van 2022, 900 jaar stad en 900 jaar waterbeheer.

OVERZICHT ACTIVITEITEN IN 2023

Datum	Activiteit	Locatie	In samenwerking met	Bezoekers		
				Live	Online	Youtube
19 jan	Waterhuishouding Kromme Rijn	De Zandweg	Guus Borger	41	22	116
16 febr	Haarrijnse Molen	De Vrijstaat	Paul Groen	45	8	271
14 mrt	25 jaar archeologie in Leidsche Rijn	Hoge Woerd	Erik Graafstal, Herre Wynia en Jeroen vd Kamp	230	25	290
20 april	25 jaar architectuur in Leidsche Rijn	Anafora	Bettina van Santen	62	26	215
16 mei	De grote ontginning van het Utrechtse veen	Roodnoot	Frans van Bork	65	20	55
11 juni	Bezoek Hamtoren	Hamtoren	Bas Kennis	160		nvt
21 juni	25 jaar Geloof in Leidsche Rijn	Boerderij de Hoef	Lokale geloofsgemeenschappen	35	17	98
Zomer	8 fiets en wandeltochten	Leidsche Rijn	Leden vrijwilligers	180		nvt
13 aug	Bezoek Maximapark	Maximapark	Vrienden van het Maximapark	60		nvt
26 aug	Excursie Paleis Lofen	Paleis Lofen	Gidsen Lofen	36		nvt
27 aug	Prive presentatie	Cafe Vallen		80		nvt
9 sept	Open Monumentendag wandelingen	Vleuten – De Meern	Leden vrijwilligers	220		nvt
27 sept	Bouw Leidsche Rijn	De Schalm	John Korssen	85	10	91
7 okt	Stadswandeling	Roodnoot	i.s.m. Oud Utrecht	60	PM	PM
22 okt	Theatershow 25 jaar Leidsche Rijn	Cultuurcampus	Vele partijen, zie toelichting	210	PM	PM
15 nov	25 jaar ecologie Leidsche Rijn	Raadhuis Vleuten	Tabe Tietema Jacqueline Hoekstra	PM	PM	PM
13 dec	Eendenkooien	De Pijler	Sander Wassing	PM	PM	PM

Gedurende het jaar openstelling Broederschapshuisjes met Museum en kenniscentrum elke di/do en za van de maand.

TOELICHTING ACTIVITEITEN IN 2023

Het jaar 2023 stond voornamelijk in het kader van 25 jaar Leidsche Rijn. Het merendeel van onze activiteiten was hierop gericht.

Voor ons als vereniging is het een zeer succesvol jaar aan het worden. Dat is een gevolg van de diversiteit aan activiteiten. Maar ook maken we de laatste periode een zeer positieve ontwikkeling door op gebied van goede publiciteit en promotie. In dat kader is een speciale vermelding op zijn plek naar een grote groep aan vrijwillige medewerkers. Zonder hen was realisatie zeker niet mogelijk.

Ook zeker te benoemen de intensieve samenwerking met overige instellingen of organisaties. De kennis en het netwerk van o.a. Vrienden van Maximapark, Museum Hoge Woerd, de Hamtoren, Cultuur 19, de Vrijstaat, Graaf Junior waren voor ons onmisbare contacten

Verder waren de financiële ondersteuning vanuit o.a. Kern met Pit, Ondernemersfonds, en het gemeentelijk initiatieven fonds onmisbare factoren. Zeker door die ondersteuning konden we al de benoemde activiteiten organiseren waarbij de reguliere begroting van de vereniging niet aangesproken moest worden.

Onze oprechte dank en erkenning voor alle medewerking en ondersteuning.

COMMUNICATIE

In de analyse zoals opgenomen Meerjarenbeleidplan 2023-2025 vonden wij dat een in onze ogen belangrijke beperking is dat onze communicatiemiddelen onvoldoende op elkaar afgestemd zijn voor een goede PR en marketing van de Vereniging. Een structureel toegepast geïntegreerd en wervend mediabeleid zou zeker helpen om de Vereniging meer bekendheid en uitstraling te geven. Echter, consistente communicatie is een zaak van lange adem en wij constateren dat het uitvoeren van een geïntegreerd mediabeleid voor een vrijwilliger op continue basis niet haalbaar is.

Wij zijn bijzonder content dat het Fonds Cultuurparticipatie heeft besloten ons een subsidie te verlenen om voor een vastgestelde tijd een betaalde Communicatie- en marketingmedewerker te kunnen aantrekken. Deze medewerker Elise Volker is inmiddels geworven en medio oktober gestart.

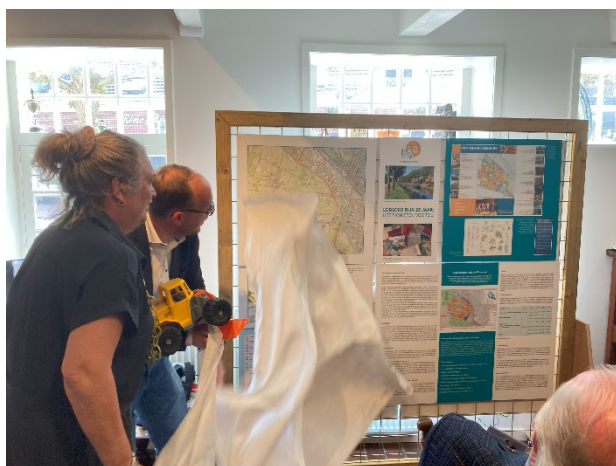
25 JAAR LEIDSCHER RIJN

EXPOSITIE 25 JAAR LEIDSCHER RIJN HET PIONIEREN VOORBIJ

In de broederschapshuisjes werd een tentoonstelling ingericht door onze curator Evalien van 't Veen.

Op 6 mei vond na de nodige voorbereiding de opening plaats, hiervoor waren diverse betrokken oud-wethouders aanwezig. De geplande sluiting is begin december

De tentoonstelling is een groot succes geworden. Elke dinsdag, donderdag en zaterdagmiddag waren we geopend en daar kwamen steeds meer bezoekers op af. De uitgebreide publiciteit en promotie droegen daar zeker aan bij.

Ook zeer diverse groepen maakten afspraak voor exclusieve bezichtiging: via DOCK, asielzoekers, O.M.D., gemeente zochten ons hier op.

Behalve de expositie organiseerden we nog diverse andere activiteiten rondom dit thema.

Totaal konden we bij deze activiteiten ca 750 bezoekers verwelkomen.

FIETS EN WANDELTOCHTEN

In de zomerperiode organiseerden we een 8-tal fiets en wandeltochten. Onder begeleiding deskundige gidsen voerden we de deelnemers langs de mooie plekken van Leidsche Rijn. In totaal konden we hier ca 180 deelnemers noteren.

Op diverse zaterdagen startte er een fietstocht onder begeleiding van een gids onder de titel "Verrassend Leidsche Rijn". In de afgelopen 25 jaar sinds de oplevering van het eerste huis van het project Leidsche Rijn in 1998, is Leidsche Rijn een schatkamer gebleken voor archeologen, een walhalla voor architecten en de natuur kent tal van monumenten.

Parels in de geschiedenis, natuur en architectuur van Leidsche Rijn passeerden in ongeveer twee uur de revue. De fietstocht startte en eindigde in ons Museum de Broederschapshuisjes in Vleuten. Na de fietstocht kon men aansluitend de tentoonstelling bezoeken

LEZINGEN

We organiseerden een grote diversiteit aan Lezingen, met 25 jaar Archeologie, 25 jaar Architectuur, 25 jaar geloof, 25 jaar Maxima park, de realisatie van Leidsche Rijn en 25 jaar Natuur en ecologie. Verderop onder reguliere worden de lezingen nog wat verder omschreven.

CULTUURSHOW

In de 25 jaar die Leidsche Rijn bestaat is er een gevarieerd en bijzonder cultureel landschap ontstaan. Van oude muziekverenigingen tot een bloeiende bandjescultuur, van bijzondere kunstwerken in het Maximapark tot een toekomstgerichte cultuurspot op het Berlijnplein. Met een veelheid aan kunstenaars, (amateurkunst)organisaties en professionele gezelschappen heeft Leidsche Rijn een kleurrijk en uitdagend aanbod ontwikkeld waar iedereen aan mee kan doen.

Op 22 oktober organiseerde de Historische Vereniging in samenwerking met Cultuur 19 en De Vrijstaat een programma om de culturele rijkdom van Leidsche Rijn in de spotlights te zetten.

Met een visuele tijdlijn als leidraad brachten we een ode aan alle cultuur in 25 jaar Leidsche Rijn met een swingend programma vol gasten, optredens, filmpjes, een interactieve cultquiz en muziek.

Met onder andere Harmonie Orkest Vleuten (HOV), Dansatelier 42, Vocal Arts Academy, Tjerk Ridder, Marieke Dubbelman (Vinex Vrouwtje), Daphne de Bruyn (Vicky Vinex), Lucie de Saint Vincent en bijdragen van Podium Hoge Woerd, RAUM, Sharing Arts Society, Klub 19, Kersenboomgaard Ateliers, De Vrijstaat & Cultuur 19.

Kunstenaarscollectief Kunstlint had in de foyer werk van verschillende kunstenaars tentoongesteld. Tevens werd de winnaar van de fotowedstrijd “Het mooiste beeld van LR” bekend gemaakt.

Tenslotte konden wij bij dit evenement de ‘moeder van Leidsche Rijn’ Riek Bakker in het zonnetje zetten. Uit handen van burgemeester Sharon Dijksma ontving zij de Zilveren Stadsmedaille van de gemeente Utrecht.

REGULIERE ACTIVITEITEN 2023

Behalve activiteiten in het kader van 25 jaar Leidsche Rijn organiseerden we diverse andere activiteiten.

19 JANUARI - WATERHUISHOUDING KROMME RIJN

Prof.em.dr. Guus Borger verzorgde een lezing nog in het kader van “900 jaar waterbeheer van Oude Rijn tot Leidsche Rijn”. Hij gaf een boeiend inzicht in de ontwikkeling van het Kromme Rijngebied en de afwatering in ons werkgebied, met de achtergrond van de aanleg van de Heicop en de Bijleveld.

16 FEBRUARI - HAARRIJNSE MOLEN

In het verleden hebben in en rondom Vleuten en de Meern tal van molens gestaan. Helaas zijn al deze prachtige monumenten te onder gegaan. Paul Groen heeft het initiatief genomen om aan de Haarrijnseplas wederom een historische molen te laten verschijnen. Na de herbouw zal de molen een prachtige markering aan de Haarrijnseplas worden. Er komt daarnaast een restaurant in en er zal zelf gemaakt brood verkocht worden. In de lezing nam Paul de bezoekers mee in de geschiedenis van het gebied en over de herbouw van de Historische Haarrijnse molen. De mogelijke komst van de molen had een brede discussie losgemaakt tussen voor- en tegenstanders die beiden tijdens de bijeenkomst aan het woord konden komen.

14 MRT – 25 JAAR ARCHEOLOGIE IN LEIDSCHER RIJN

De aftrap voor de activiteiten in het kader van 25 jaar Leidsche Rijn was een lezing over de opbrengst van 25 jaar archeologie in dit gebied. Archeologen Erik Graafstal, Herre Wynia en Jeroen van der Kamp hebben vanaf het begin in 1997 de gemeentelijke opgravingen geleid in “de grootste bouwput van Nederland”.

In een wervelende show kwamen alle grote ontdekkingen en prachtvondsten van de laatste kwart eeuw voorbij, van een berenkaak uit de Bronstijd tot een vliegtuigwrak uit de 2e Wereldoorlog, met daartussen natuurlijk nog Romeinse schepen en wachttorens, schitterende schatten uit de Vroege Middeleeuwen en een handvol kastelen uit de Late Middeleeuwen. Het evenement werd zeer goed gewaardeerd.

20 APRIL - 25 JAAR ARCHITECTUUR IN LEIDSCHER RIJN

Bettina van Santen ging in op de bouw van Leidsche Rijn, die startte in een periode dat architectuur ‘hot’ was. De jaren negentig en nul waren de glorie-dagen van de zogenaamde ‘superdutch’ architecten die internationaal furore maakten. Sommigen van hen gingen ook aan de slag in Leidsche Rijn. De ambitie van alle betrokkenen bij de vormgeving van de nieuwe wijk was vanaf het

begin hoog. Dat gold bijvoorbeeld ook voor de uitstraling die nieuwe onderwijsgebouwen en nutsgebouwen in de wijk moesten krijgen. Het moest goed zijn, maar mocht zeker ook opvallen.

Architectuur staat echter niet stil en ook smaak verandert. De bouw van Vleuterweide markeerde een doorbraak van meer historiserende architectuur. De recent opgeleverde wijk Leeuwesteyn adverteert nu trots dat het geïnspireerd is op de 'Utrechtse art-Deco'.

Na 25 jaar biedt Leidsche Rijn een variëteit aan architectuur en stedenbouw. Het kan ook trots wijzen op de aanwezigheid van enkele winnaars van de Rietveldprijs, dé Utrechtse architectuurprijs.

16 MEI - DE GROTE ONTGINNING VAN HET UTRECHTSE VEEN IN DE JAREN 1000-1250

Ook dit onderwerp was nog een vervolg op het 900 jaar water project van afgelopen jaar met als spreker is Frans van Bork.

In twee eeuwen tijd werd een enorme wildernis van 64.000 hectares, vergelijkbaar met 100.000 voetbalvelden, in het Utrechts-Hollands veengebied ontgonnen. Zonder hulp van machines maakten pioniers elk jaar 320 hectares ontoegankelijk gebied bruikbaar voor landbouw. Het was de tijd van de Grote Ontginning.

De spreker ging in op de chronologie van de Grote Ontginning in het gebied van waterschap HDSR, de eerste ontginningen in het Utrechts-Hollands veengebied en de achtergronden van de Grote Ontginning. Ook stond hij stil bij de ontginningssystematiek: van blok- naar copeontginning. En ook kwam nog aan de orde wie die pioniers nu eigenlijk waren.

11 JUNI – BEZOEK HAMTOREN

In juni mochten we i.s.m. de eigenaar van de Hamtoren wederom een exclusieve bezichtiging organiseren waarbij bezoekers weer genieten van de historische toren. Het bezoek werd opgeluisterd met (nieuwe) muzikale optredens en verhalen over de historie van de toren.

Hier maakten 160 bezoekers hier gebruik van.

21 JUNI – 25 JAAR GELOOF IN LEIDSCHER RIJN

De presentatie deze avond was een opzet georganiseerd samen met lokale geloofsgemeenschappen. Sprekers waren pastores en voorgangers uit diverse geloofsgemeenschappen.

Ook op gebied van Geloof hebben er grote veranderingen plaats gevonden in onze samenleving. In 25 jaar tijd is ons gebied gegroeid van 20.000 inwoners naar bijna 100.000 inwoners. Waar voorheen vooral katholieken en protestanten woonden is in 25 jaar tijd onze maatschappij veranderd in een grote multiculturele en religieuze smeltkroes. Anders dan in sommige andere landen, gaat deze enorme culturele verandering hier niet gepaard met spanningen. Hoe komt dat? Hoe hebben dominees, pastoors en gelovigen van de al bestaande geloofsgemeenschappen dit beleefd? Welke ervaringen hebben al de verschillende geloofsgemeenschappen die zich de afgelopen 25 jaar in ons gebied vestigden, zoals de Islam of het Boeddhisme? Hierover vertelden de sprekers en gingen met elkaar in gesprek.

13 AUGUSTUS – MAXIMAPARK

In samenwerking met de Vrienden van het Máximapark organiseerde de HV een middag waarbij bezoekers op een andere manier kennis maken met het mooiste stadspark van Nederland.

Stede-bouwkundige Riek Bakker heeft met de huidige locatie van het park een meesterzet uitgehaald, waarna tuin- en landschapsarchitect Adriaan Geuze op de vruchtbare tuinbouwgrond een prachtige mix van historische en nieuwe elementen heeft samengebracht.

Met als gevolg dat de geschiedenis zichtbaar en voelbaar is en door kan leven in een andere tijden. Kom je het park binnen via het Lint en de parkpergola dan treed je in een oase van rust waar je kunt sporten, ontmoeten of ontspannen.

Het 25 jarig jubileum van Leidsche Rijn was voor de Historische Vereniging bij uitstek een gelegenheid om jong en oud samen te brengen in het park voor een unieke wandeling met een gids.

26 augustus – Excursie Paleis Lofen

Twee groepen met gids genoten van een excursie naar het vroegere Paleis Lofen in Utrecht, waar ze werden meegenomen naar het Utrecht van de 12e eeuw. Op 2 juni 1122 geeft keizer Hendrik V de Utrechtse stadsrechten in zijn paleis, dat in de volksmond 'Lofen' wordt genoemd. Een brand verwoest Paleis Lofen in 1253, maar de resten zijn nog steeds te vinden in

de kelders onder de gebouwen tussen het Domplein en de Vismarkt. Het moet een prachtig paleis geweest zijn van zo'n 30 bij 12 meter. Het paleis was gebouwd in tufsteen en werd aan de binnenkant verdeeld door een rij van zuilen. Aan de buitenkant was het paleis opengewerkt met boogvensters.

9 SEPTEMBER – OPEN MONUMENTENDAG

Tussen 10.00 en 16.00 uur organiseerden wij wandelingen langs historische en beeldbepalende monumenten in Vleuten-De Meern. De wandelroute met informatie over markante punten op de route was beschikbaar op 3 locaties.

Er waren in samenwerking met de kerken in Vleuten attractieve wandeltochten door Vleuten samengesteld. Uiteraard kon de tentoonstelling 25 jaar Leidsche Rijn bezocht worden. Door het leuke programma en de uitgebreide publiciteit konden we ca 220 bezoekers verwelkomen.

27 SEPTEMBER – BOUW LEIDSCHE RIJN

John Korssen gaf een inkijk in de uitvoering van de plannen die Riek Bakker bedacht had. Korssen was gedurende de uitvoering een van de belangrijke spelers op de achtergrond bij de uitvoering. Een medewerker die Leidsche Rijn liet groeien. Hij ging in op zijn werk, dilemma's, uitdagingen zoals hij die allemaal tegenkwam gedurende de realisatie in de afgelopen 25 jaar. Verder vertelde hij over zijn visie hoe je een nieuwe stad met de omvang van Delft of Leeuwarden in 25 jaar uit de grond stampt in een polder rondom drie dorpskernen waar na 25 jaar bijna 100.000 mensen met veel plezier wonen.

22 OKTOBER – THEATERSHOW 25 JAAR LEIDSCHE RIJN

Zie boven.

15 NOVEMBER – 25 JAAR ECOLOGIE LEIDSCHE RIJN

Tabé Tietema en Jacqueline Hoekstra, ecologen van de Vereniging Landschapsbeheer Vleuten – De Meern, verzorgden een lezing over 25 jaar groen ontwikkeling en ecologie in Leidsche Rijn. In hun voordracht gaven ze in het eerste deel een inzicht in met welke problemen men geconfronteerd wordt bij het aanleggen van een enorm grote nieuwe wijk in een bestaand landschap en aan de problemen van inpassing van Leidsche Rijn in het Utrechtse Ecologische Systeem. Daarbij gaven ze aandacht aan bedachte en geprobeerde oplossingen en aan de ontwikkeling van voortschrijdend ecologisch inzicht. In het tweede deel keek Jacqueline naar wat haar als nieuwkomer opviel en verbaasde, en naar wat er in haar visie best wel beter kan.

13 DECEMBER – VERVLOGEN, VERLAND EN VERDAMPT: DE EENDENKOOIEN IN UTRECHT

Sander Wassing ging in op de geschiedenis van de eendenkooien in onze omgeving.

Als een boer in de zeventiende eeuw tien tot vijftien koeien had, gold hij als zeer vermogend en dat waren de uitzonderingen. Grote aantallen koeien, varkens en kippen waren er nog niet. Voor een stukje vlees op het bord waren onze voorouders aangewezen op eendenbout.

Dit werd gevangen in eendenkooien (vroeger 'vogelkooien' genoemd). Het was een vijver of een rechthoekige plas met vaak meerdere zijsloten (vangpijpen) die in een bocht steeds smaller het land inliepen en uitmondde in een vanghokje.

In Utrecht zijn veel van de eendenkooien die er ooit waren allang verdwenen. Soms vinden we er sporen van terug, zoals recent toen er een zeventiende-eeuwse kooi werd herontdekt in het recreatiegebied Strijkviertel. In zijn lezing vertelde Sander hoe het er in een eendenkooi precies aan toe ging, waarom het gros van de eendenkooien is verdwenen en waarom het belangrijk is om kooien als Het Beloken Land bij Montfoort te behouden.

FINANCIËLE ZAKEN

VERANTWOORDING 2023

RESULTATENREKENING	2024	2023	2023	2023	2022
	ALV najaar 2023 Begroting	Realisatie	ALV najaar 2023 Verwachting	ALV najaar 2022 Begroting	Realisatie
BATEN					
Contributies	€ 21.500	€ 21.942	€ 21.700	€ 21.000	€ 21.168
Netto-resultaat verkopen boeken en DVD's	€ 800	€ 759	€ 900	€ 1.000	€ 585
Ontvangen giften en donaties	€ 200	€ 658	€ 300		€ 242
Renteopbrengsten	€ 200	€ 351	€ 200		€ 1
Activiteitsubsidie Gemeente Utrecht	€ 4.500	€ 4.500	€ 4.500	€ 4.500	€ 4.500
TOTAAL BATEN	€ 27.200	€ 28.209	€ 27.600	€ 26.500	€ 26.496
LASTEN					
Verenigingstijdschrift					
Drukkerwerk	€ 14.000	€ 13.887	€ 14.000	€ 14.000	€ 13.669
Verzendkosten	€ 1.350	€ 1.378	€ 1.350	€ 1.300	€ 1.282
Doorberekende verzendkosten	€ -1.350	€ -1.408	€ -1.350	€ -1.300	€ -1.372
Opbrengst advertenties	€ -6.000	€ -6.255	€ -6.000	€ -6.250	€ -6.305
Totaal verenigingstijdschrift	€ 8.000	€ 7.601	€ 8.000	€ 7.750	€ 7.273
Documentatiecentrum BSH					
Huur	€ 6.500	€ 6.328	€ 6.328	€ 6.000	€ 6.138
Energie en water	€ 1.750	€ 1.739	€ 1.750	€ 2.900	€ 1.374
Telefoon en internet	€ 900	€ 843	€ 850	€ 850	€ 782
OZB en Zuiveringsheffing	€ 700	€ 678	€ 678	€ 700	€ 580
Schoonmaken	€ 750	€ 810	€ 750	€ 750	€ 610
Abonnementen, tijdschriften en overige kosten	€ 1.000	€ 1.113	€ 1.250	€ 600	€ 2.034
Totaal Documentatiecentrum BSH	€ 11.600	€ 11.512	€ 11.606	€ 11.800	€ 11.518
Projecten					
Projecten (2023: Leidsche Rijn 25 jaar)	€ 2.000	€ 17.077	€ 1.500	€ 2.000	€ 18.758
Subsidies/sponsoring/voorzieningen		€ -15.354	€ -		€ -18.456
Totaal Projecten	€ 2.000	€ 1.723	€ 1.500	€ 2.000	€ 303
Activiteiten					
Lezingen etc. (netto)	€ 1.500	€ 1.561	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.187
Erfgoed educatie	€ 600	€ 599	€ 600	€ 500	€ 581
Totaal Activiteiten	€ 2.100	€ 2.160	€ 2.100	€ 2.000	€ 1.767
Algemene kosten					
Administratie, automatisering, porti en bankkosten	€ 1.750	€ 3.067	€ 2.500	€ 1.500	€ 1.609
Bestuurskosten en Ledenbijeenkomsten	€ 1.250	€ 1.871	€ 1.200	€ 1.200	€ 1.682
Representatie, promotie en reclame	€ 500	€ 682	€ 500	€ 250	€ 1.102
Totaal Algemene kosten	€ 3.500	€ 5.620	€ 4.200	€ 2.950	€ 4.392
Afschrijvingen en dotaties					
Dotatie voorziening onderhoud/inventaris BSH		€ -			€ 1.000
Dotatie voorz. vervanging apparatuur		€ -			€ 100
Totaal Afschrijvingen en dotaties voorzieningen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1.100
TOTAAL LASTEN	€ 27.200	€ 28.616	€ 27.406	€ 26.500	€ 26.354
RESULTAAT	€ -	€ -406	€ 194	€ -	€ 143
	winst	verlies	winst	winst	winst

TOELICHTING RESULTATENREKENING

Het resultaat over 2023 bedraagt -/-€406 en komt daarmee iets lager uit dan begroot.

BATEN

Contributie

- Ondanks een recordaantal nieuwe leden was de ledengroei beperkt door een veel grotere uitstroom (door verhuizing, overlijden of anderszins) dan in andere jaren, met name in het vierde kwartaal.
- De grootste ledenaanwas zat in het eerste half jaar door de grote PR rond het Tuinbouwproject en een Koningsdagactie. De exposure rond de Expo 25 jaar Leidsche Rijn en de Cultuurshow heeft beperkt nieuwe leden opgeleverd.
- Per saldo is toch het aantal leden weer verder gestegen, waarmee ook een hogere contributie dan begroot resulteert.

Verkopen

- De aandacht in de (social) media voor onze 25 jaar Leidsche Rijn activiteiten heeft er mogelijk wel voor gezorgd dat er mensen de weg vonden naar onze webwinkel. Er is meer verkocht dan vorig jaar, met name Van Vicus tot Vinex deed het goed, bij uitstek een boek voor nieuwe bewoners in ons gebied.

Donaties

- Het bedrag aan donaties komt onder meer voort uit besloten lezingen en begeleiding van groepen in ons werkgebied door leden van de Vereniging, dit jaar wat meer dan in andere jaren. Daarnaast was de bijdrage in de BSH foienpot opmerkelijk, en waren er donaties via onze nieuwe QR-code.

LASTEN

Tijdschrift

- De netto kosten van het tijdschrift zijn vrijwel volgens begroting, maar de advertentie-inkomsten staan onder druk.

Broederschapshuisjes - Kenniscentrum

- De totale lasten van de Broederschapshuisjes zijn vrijwel volgens begroting. De energiekosten zijn wel fors lager dan bij het opstellen van de begroting midden in de energiecrisis werd verwacht.
- De hogere Overige kosten betreffen met name nieuwe spotjes, en verder o.a. ingebonden boeken, lamineerhoezen, sleutels en divers kleinmateriaal.

Project 25 jaar Leidsche Rijn

- De totale lasten rond de Expositie in de Broederschapshuisjes bedroegen €7.723. Hier tegenover stond een subsidie van het Initiatievenfonds van €4.000 euro, een bijdrage van Kern met Pit van €1.000 en (in verband met een overschrijding van het budget) een vrijval uit de voorziening Projecten van €1.000, resulterend in een last van €1.723
- De lasten van de Cultuurshow bedroegen €9.354, geheel gedekt door een subsidie uit het Initiatievenfonds, derhalve zonder lasten voor de vereniging

Activiteiten

- De lasten uit activiteiten zijn conform begroting, met name door een gulle bijdrage van het Ondernemersfonds. De fors gestegen kosten van locaties en catering stellen ons echter voor steeds grotere uitdagingen.
- De lasten voor Erfgoededucatie betreffen de jeugdactiviteiten in het Castellum.

Algemene kosten

- Administratie, automatisering, porti en bankkosten waren hoger dan begroot door o.a. €475 aan nieuwe enveloppen, en met €575 een bovenmatig verbruik van toners en cartridges. De oorzaak van het laatste is onderzocht zonder een duidelijke reden te vinden, maar er zijn wel monitoringsmaatregelen getroffen. Verder zijn de bankkosten €200 hoger dan vorig jaar door een combinatie van hogere volumes via de webshop en hogere banktarieven.
- Ook bij de hoger dan begrote Bestuurskosten en Ledenbijeenkomsten speelden hogere locatiekosten ons parten, en was er een additionele externe bestuursessie in verband met bestuurswisselingen.
- Representatie, promotie en reclame is iets boven begroting in verband met de nu structurele kosten die we moeten maken voor de verzending van de Nieuwsbrief boven een bepaald aantal. Op zich ook goed nieuws nu we hier steeds meer mensen mee bereiken.

Dotatie voorzieningen

- Conform begroting zijn er geen dotaties aan de voorzieningen gedaan.

TOELICHTING BALANS

BALANS einde Jaar			
	2023	2022	
PASSIVA			PASSIVA
Eigen vermogen			
Kapitaal	10.000	10.000	
Reserve exploitatiekosten	10.580	10.438	
Resultaat	-406	143	
	<u>20.174</u>	<u>20.580</u>	
Voorzieningen			
Projecten/activiteiten	14.076	15.076	- Onttrekking €1.000 tby project Expo LR 25 jaar
Vervanging apparatuur	4.903	5.448	- Onttrekking €545 tby vervanging beamer
Onderhoud/Inventaris BSH	4.189	4.189	
Lustra	5.823	5.823	
	<u>28.991</u>	<u>30.536</u>	
<u>Projecten</u>			
900 jaar Waterbeheer	-	957	
Stitu	2.240	2.487	- Tby toekomstige kosten iky Tuinbouw
Van Vinex tot Vicus / Haazicht	6.278	6.278	- Tby toekomstige projecten
Communicatie	18.224		- Subsidie tijdelijke Communicatieadviseur
	<u>26.741</u>	<u>9.722</u>	
<u>Vooruit ontvangen</u>	<u>25</u>	<u>204</u>	- Lezingen 2024
<u>Nog te betalen</u>	<u>8.164</u>	<u>2.749</u>	- M.n. te veel ontvangen subsidie € 6.420, alsmede €1.600 voorziening huur depot Willeskop (2017-2020)
	<u>84.095</u>	<u>63.791</u>	
	2023	2022	
ACTIVA			ACTIVA
Vooruit betaalde kosten	-	167	
Nog te ontvangen	3.980	450	- M.n. restant subsidies Expo en Cultuurshow €2.710, en bijdrage Kern met Pit €1.000
Vorraden	1.167	1.128	Ult. 2022 Voorraad 1.128 Inkoop 12x Metamor. LR + 388 Verkoop Metamor. LR -/- 253 Afschrijving algemeen -/- 95 Ult. 2023 Voorraad 1.167
Liquide middelen			
Kas	244	202	
ING rek.courant	668	717	
ING spaarrekening	43.119	16.272	- Toename liquide middelen wordt voornamelijk verklaard door nog te terug te betalen projectsubsidies en de ontvangen subsidie voor de tijdelijke Communicatieadviseur
Rabo rek.courant	1.058	35.010	
Rabo spaarrekening	33.825	9.822	
Mollie	34	24	
	<u>78.948</u>	<u>62.047</u>	
	<u>84.095</u>	<u>63.791</u>	